

Siyasal Anlamda Tiyatronun Özellikleri

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Almanya'da halkın ilgisi politik konulara, siyasi içerikli mesajlara ve toplumsal sorunlara yönelir. Bu genel eğilim, tiyatrodaki karşılık bulur ve sahne, siyasal konuların tartışıldığı, toplumsal sorunların sorgulandığı yer olur. Tiyatronun dili, politik bir söylemi, propagandayı önceler. **Tiyatro**da, seyirciyi istenen düşünce sürecine sokma temel amaç olarak görülür.

Erwin Piscator (1893-1966), görüntüsel anlatım olanaklarını geliştirerek, biçimsel ve teknik yenilikler getirir. "**politik tiyatro**", "**epik tiyatro**", "**belgesel tiyatro**", "bütüncül (total) tiyatro" kavramlarını geliştirir. Siyasal amaçlı tiyatro düşüncesi, **Bertolt Brecht** (1898- 1956)'in **epik tiyatro kuramı** ile yeni bir boyut kazanır. I. Dünya Savaşı sonrası ekonomik ve toplumsal anlamda bunalım yaşayan Almanya'nın siyasal ve toplumsal konuları derinlemesine tartıştığı bir ortamda tiyatronun siyasal bir söylem geliştirmesi çok doğaldır.

Erwin Piscator'un Politik Tiyatro Çalışmaları

Piscator, tiyatrodaki halk kitlelerini harekete geçirecek bir etki yaratmaya çalışır. Seyircinin, çevresini, toplumsal ve siyasal olayları farklı bir gözle değerlendirmesi ve gerçekleri doğru bir biçimde algılamasını amaçlar. Tiyatro, bu yolda bir araca dönüşür.

Piscator, siyasal tiyatrosunda seyirciyi inandırmak için belge sunma yolunu izler. Görüntüsel iletişim kurmayı esas alır. Görüntü öğelerinden çokça yararlanır. Sahneye görsel malzeme yansıtılır. Sık sık yalın bir şekilde düzenlenen olay akışı kesilerek belgeler, çeşitli şekillerde (film gösterimi, istatistiksel bilgileri paylaşma, belgeleri sahneye yansıtma, hoparlörlerden belgeleri okuma vb.) sahnede sunulur. Dolayısıyla tiyatro, olay dizisine dayanan hareketi canlandırmaktan çok olguyu bildirme sanatına dönüşür. Böylece "epik tiyatro", "epik belgesel tiyatro" tür olarak ortaya çıkar. Sahnenin tüm teknik olanakları, seyircide istenen etkiyi uyandıracak biçimde kullanıldığı için "bütüncül (total) tiyatro" kavramının da gelişmesini sağlar.